



Helse- og omsorgsdepartementet  
Postboks 8011 Dep.  
0030 OSLO

Deres referanse 20/3105  
Vår referanse 20/00349-1  
Vår dato 04.11.2020

Fellesorganisasjonen (FO)  
Mariboegs gate 13  
0183 Oslo

Postadresse:  
Pb. 4693 Sofienberg  
0506 Oslo

Telefon:  
+47 919 19 916

E-post:  
kontor@fo.no

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:  
9001.08.71394

Org.nr:  
870 953 852 MVA

[fo.no](http://fo.no)

## FOs hørings svar: Forslag om godkjenningmodell for fritt brukervalg i de kommunale helse- og omsorgstjenestene

*Fellesorganisasjonen (FO) er fagforeningen og profesjonsforbundet for 31.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.*

Som departementet påpeker i høringsnotatet så er også Fellesorganisasjonen (FO) bekymret for en økende todeling av helsevesenet. Det finnes mange løsninger for å forhindre dette. Blant annet å begrense bruk av private helsetjenester og begrense bruk av private helseforsikringer. FO er bekymret for den økende vekten det legges på private tjenesteytere innen helsetjenestene, og FO mener forslaget om godkjenningmodell for fritt brukervalg i de kommunale helse- og omsorgstjenestene ikke vil føre til en brukerorientert, effektiv, resultatorientert og moderne helsetjeneste. FO mener dette vil føre til mer byråkrati, og at kommunene må bruke mer tid og ressurser på organisering og oppfølging, enn på utvikling av egne tjenester. Vi er også bekymret for økende ulikhet i tjenester mellom større og mindre kommuner.

Erfaringene fra Danmark og Sverige i bruk av fritt brukervalg viser at det er vanskelig å dokumentere endring i kvalitet for brukerne, og hva endringen eventuelt skyldes. Videre har de erfart at det er utfordrende å koordinere tjenestene. De beskriver samspillet mellom kommunens rolle i bestillermodellen og kommunens rolle som ansvarlig forvaltningsmyndighet som en sentral utfordring. Ordningen har ført til flere konkurser blant private tilbydere som igjen har ført til usikkerhet blant brukerne. Ikke minst fører dette til at kommunen skal ha tjenestetilbud og personell i beredskap, i fall den private tilbyderen går konkurs. For FO er dette erfaringer som i seg selv tilsier at det å bruke tid,

penger og ressurser på godkjenningsmodellen er problematisk i en allerede presset kommuneøkonomi.

FO er bekymret for at økt bruk av private, kommersielle behandlingstilbud fører til mindre fag- og metodeutvikling i behandlings- og tjenestetilbudene, fordi for eksempel behandlingsmetoder blir forretningshemmeligheter som ikke kan deles og utvikles felles. Vi er også bekymret for konsekvenser på kompetanse og kvalitet i tjenestene. I mange av de berørte tjenestene er det begrenset med krav til ansattes kompetanse og erfaring. Vår erfaring er at så lenge enkelte profesjoner og yrkesgrupper i velferdstjenestene ikke er regelfestede, så er det disse som skvises når det er snakk om budsjettkutt. Dette gjelder spesielt sosialfaglige profesjoner. Det samme kan vi se for oss når det er snakk om priskonkurranse mellom tilbydere. Vi tror derfor forslaget vil føre til tjenester med lavere kompetanse og dårligere kvalitet.

Innføres en ordning med fritt brukervalg mener vi det må settes krav til kvalifikasjonsgrunnlaget om tarifflønn, ordnede arbeidsforhold og tariffavtaler for de ansatte. Videre er FO opptatte av at velferdstjenestene skal drives med et klima- og miljøperspektiv, og mener det må være krav om dette i kvalifikasjonsgrunnlaget.

Vi viser ellers til LOs høringssvar som vi stiller oss bak.

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik  
Forbundsleder

Andreas Pedersen Kikvik  
Rådgiver